

Izvještaj o radu

01.01.2014. - 31.12.2014.

Split, ožujak 2015.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. AKTIVNOSTI I REZULTATI PROGRAMSKIH PODRUČJA DJELOVANJA.....	4
2.1. Program zaštite prirode.....	4
2.2. Program zaštite okoliša i održivog razvoja	13
2.3. Međuprogram edukacije i informiranja	20
2.4. Sudjelovanje u kreiranju javnih politika	24
3. UNAPRIJEĐIVANJE ORGANIZACIJE RADA I UPRAVLJANJA UDRUGOM	28
4. EDUKACIJA I USAVRŠAVANJE ZAPOSLENIKA.....	29
5. LJUDSKI KAPACITETI I STRUKTURA UPRAVLJANJA	31
5.1. Članstvo	31
5.2. Upravni odbor.....	32
5.3. Zaposlenici	32
5.4. Volonteri.....	33
6. UMREŽAVANJE I PARTNERSTVA.....	36
7. VIDLJIVOST I ODNOSI S JAVNOŠĆU	39
8. IZNALAŽENJE SREDSTAVA	41
9. FINACIJSKI IZVJEŠTAJ.....	44

1.

UVOD

Aktivnosti Udruge Sunce su se i tijekom 2014. godine provodile u okviru dva programa, programa Zaštite okoliša i održivog razvoja te program Zaštite prirode kao i međuprograma Edukacije i informiranja. Na organizacijskoj razini kao najveće uspjehe tijekom 2014. godine istaknuli bi povećanje vidljivosti i poboljšanje odnosa s javnošću te povećanje broja članova Udruge Sunce.

Na programskim razinama istaknuli bi sudskim putem odgođenu primjenu Rješenja o suspaljivanju krutog goriva iz otpada u tvornicama CEMEX-a, uspješno koordiniranje udruga u izradi „shadow liste“ i zagovaranje na biogeografskom seminaru za uspostavu Natura 2000 mreže u Hrvatskoj. Udruga je i u 2014. godini nastavila s pružanjem usluga koje su u ukupnom proračunu činile 30% prihoda.

Uspješno smo sudjelovali u natječaju Ministarstva zaštite okoliša i prirode za uslugu „Volonterski programi u parkovima Hrvatske“, a u okviru koje za 19 javnih ustanova za upravljanje nacionalnim parkovima i parkovima prirode RH uspostavljamo okvir za volontiranje. Važno je istaknuti kako provedba svih usluga na kojima smo se angažirali doprinosi strateškim ciljevima Udruge.

U nastavku je pregled programskih aktivnosti i aktivnosti vezanih uz organizacijski razvoj u 2014. godini. Detaljnije obavijesti o provedenim aktivnostima redovito objavljujemo na Internet stranici Udruge, www.sunce-st.org te Facebook stranici.

2.

AKTIVNOSTI I REZULTATI PROGRAMSKIH PODRUČJA DJELOVANJA

2.1. Program zaštite prirode

U okviru programa u 2014. godini provodili su se dolje navedeni projekti i usluge. Važno je napomenuti kako su se pružene usluge podudarale sa specifičnim ciljevima programa definiranim Strateškim planom Udruge Sunce za razdoblje 2011. do 2016. godine, odnosno:

1.1. Unaprijediti upravljanje prirodnim resursima te zaštićenim i/ili ugroženim područjima, staništima i vrstama

1.2. Provoditi istraživanja i izrađivati stručne podloge za unaprjeđenje upravljanja prirodnim resursima

2.1. Sudjelovati u kreiranju i promicanju provedbe odgovorne javne politike zaštite prirode, okoliša i korištenja prirodnih dobara

2.2. Povećati informiranost i sudjelovanje javnosti u pitanjima očuvanja prirode

PROJEKT SEA-Med Project - Field Project in Croatia-

Develop a sustainable tourism management plan for Lastovo Islands and Telašćica Nature Parks in Croatia nastavak je uspješno provedenog MedPAN South pilot projekta u Hrvatskoj u sklopu kojeg smo s partnerima razvili planove upravljanja za tri zaštićena morska područja (nacionalni park Brijuni te parkovi prirode Lastovsko otočje i Telašćica) te kroz niz treninga podigli kapacitete zaposlenika svih pet javnih ustanova za upravljanje zaštićenim područjima na moru (uz već navedene to su još nacionalni parkovi Kornati i Mljet).

Cilj SEA-Med projekta u Hrvatskoj je razvoj održivih gospodarskih aktivnosti u parkovima prirode Lastovsko otočje i Telašćica. To konkretno uključuje podršku provedbi planova upravljanja parkova prirode Lastovsko otočje i Telašćica, razvoj plana održivog turizma kojim bi se unaprijedila praksa održivog turizma, promicanje inicijative turizma temeljenog na prirodnim vrijednostima, prepoznavanje financijskih mehanizama morskih zaštićenih područja (MZP) kao i promicanje održivog ribolova.

Projekt SEA-Med Hrvatska koordinira i provodi Udruga Sunce, a u partnerstvu sa Svjetskim fondom za zaštitu prirode (WWF), Ministarstvom za zaštitu okoliša i prirode (MZOIP), Ministarstvom turizma, Državnim zavodom za zaštitu prirode (DZZP), te javnim ustanovama za upravljanje parkovima prirode Telašćica i Lastovsko otočje.

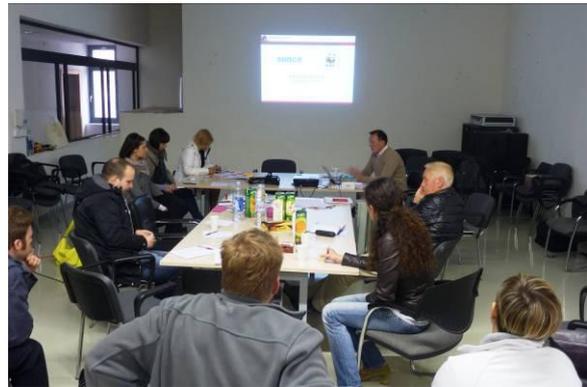
Trajanje projekta: 01. ožujka 2014. – 28. veljače 2017.

Proračun projekta: 2.462.400,00 kn

Donatori projekta: MAVA fondacija, FFEM, EU, UNEP/MAP, CEPF

Slika 1. Prvi radni sastanak partnera na projektu

Slika 2. Radionica s dionicima, Telašćica

Aktivnosti i rezultati

- Sudjelovanje na regionalnoj trening radionici „Sustainable tourism in MPAs“ u Albaniji
- Sudjelovanje na MedPAN regionalnoj radionici za razmjenu iskustava na temu „Monitoringa u morskim zaštićenim područjima“ u Albaniji.
- Održane 2 radionice sa dionicima vezano za izradu Plana održivog turizma za PP Lastovsko otočje te PP Telašćica i Dugi otok.
- Održane 3 radionice za izradu komunikacijskih strategija za PP Lastovsko otočje te PP Telašćica.
- Pružena podrška u monitoringu ribljeg fonda za PP Telašćica kroz angažiranje međunarodnih stručnjaka.
- Sudjelovanje na 2 radionice za izradu zonacije za PP Lastovsko otočje.
- Izrađena brošura o projektu.

USLUGA „Volonterski programi u parkovima Hrvatske“

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode u okviru „Projekta integracije u EU Natura 2000 – NIP“ provodi aktivnost „Volonterski programi u parkovima Hrvatske“ za koju je temeljem javnog natječaja podugovorena Udruga Sunce u suradnji s TBWA/Zagreb.

Cilj ove aktivnosti je podržati javne ustanove hrvatskih nacionalnih parkova i parkova prirode u razvoju i promociji volonterskih programa. Naime, tijekom pripremne faze NIP projekta utvrđen je veliki potencijal za razvoj volontiranja u zaštićenim područjima, a kroz koji bi se omogućilo sustavno uključivanje zainteresiranih grupa i pojedinaca u aktivnosti koje javne ustanove provode u zaštićenim područjima te na taj način osigurala bolja promocija parkova, veća podrška javnosti radu javnih ustanova, a u konačnici i doprinijelo ostvarivanju ciljeva i svrhe zaštićenih područja.

Trajanje usluge: 31.ožujka 2014.-30. rujna 2015.

Proračun usluge: 559,350.00 kn + PDV

Slika 3. Jedno od zaštićenih područja za koje se razvijaju volonterski programi

Aktivnosti i rezultati

- Izrađeno je preliminarno izvješće o zakonodavnom i institucionalnom okviru za volontiranje, nacionalnoj i međunarodnoj praksi i izazovima te stavovima i dosadašnjim iskustvima hrvatskih parkova i organizacija civilnog društva, a temeljem „desktop“ istraživanja i upitnika koji je proveden među 19 javnih ustanova nacionalnih parkova i parkova prirode.
- Osmišljena su i provedena dva treninga za delegirane koordinatore volontera i zamjenike koordinatora volontera javnih ustanova nacionalnih parkova i parkova prirode. Trodnevni trening na temu „Upravljanje volonterima“, u PP Velebit, za ukupno 42 sudionika te trodnevni trening na temu „Volonterski programi“, u NP Risnjak, za ukupno 42 sudionika.
- Izrađen je nacrt Komunikacijske strategije i plana projekta te su upućeni na odobravanje Ministarstvu zaštite okoliša i prirode.

- Pružena je direktna podrška javnim ustanovama u razvoju volonterskih programa, ukupno je izrađeno 30 nacrti volonterskih programa koji su upućeni na odobravanje Ministarstvu zaštite okoliša i prirode.
- Započeta je izrada internet stranice „Volontiranje u parkovima Hrvatske“.

USLUGA Biološko istraživanje- inventarizacija i kartiranje vrsta i staništa u sklopu projekta

MedMPAnet (Unije, Srakane, Susak) za potrebe Javne ustanove Priroda

Trajanje usluge: **ožujak 2013.- ožujak 2014.**

Proračun usluge: 65.000,00 kn (PDV uključen, obračunat samo u zadnjoj uplati zbog ulaska u PDV-a).

Aktivnosti i rezultati

Inventarizacija i kartiranje morskih vrsta i staništa područja Unije, Srakane i Susak provedeno je u periodu 14.-28.06.2013. uz sudjelovanje 11 istraživača. Informacije o vrstama i staništima prikupljene su na ukupno 75 ronilačkih profila, od čega je 40 bilo u podmorju Unija, 14 Srakana i 21 Suska. Dodatno, rasprostranjenost obalnih staništa zabilježena je opservacijom s obale i iz brodice. U 2014. izrađeno je izvješće u kojem su obrađeni svi rezultati te su izrađene GIS karte rasprostranjenosti staništa i vrsta.

USLUGA Biološko istraživanje- inventarizacija i kartiranje vrsta i staništa u sklopu projekta

MedMPAnet (posebni rezervat Prvić i Grgurov kanal) za potrebe Javne ustanove Priroda

Trajanje usluge: ožujak 2013.- ožujak 2014.

Proračun usluge: Vrijednost usluge iznosi 124.300,00 kn (PDV uključen, obračunat samo u zadnjoj uplati zbog ulaska u sustav PDV).

Aktivnosti i rezultati

Inventarizacija i kartiranje morskih vrsta i staništa područja Prvić, Goli i Sv. Grgur provedeno je u razdoblju 24.07.-03.08.2013., a sudjelovalo je 10 istraživača. Informacije o vrstama i staništima prikupljene su na ukupno 63 ronilačka profila, od čega je 24 bilo u podmorju Prvića, 18 Sv. Grgura i 21 Golog otoka. Dodatno, rasprostranjenost obalnih staništa zabilježena je opservacijom s obale i iz brodice. U 2014. izrađeno je izvješće u kojem su obrađeni svi rezultati te su izrađene GIS karte rasprostranjenosti staništa i vrsta.

Temeljem dvaju gore navedenih istraživanja izrađena je karta staništa i rasprostranjenosti vrsta za 20,02 km² morskih i 2,85 km² obalnih staništa.

USLUGA Monitoring morske cvjetnice „*Posidonia oceanica*“ na području Parka prirode**Telašćica** za potrebe Javne ustanove Park prirode Telašćica.

Trajanje usluge: 10. svibnja 2014. - 31. prosinca 2014.

Proračun usluge: Vrijednost usluge iznosi 40.743,00 kn + PDV.

Aktivnosti i rezultati

U lipnju 2014. nakon priprema, provedeno je terensko prikupljanje podataka o stanju posidonije temeljem ranije utvrđenog protokola, do kraja godine podaci su obrađeni te je izrađeno završno izvješće.

USLUGA Usluga bioloških istraživanja stanja očuvanosti naselja posidonije i koraligena u okviru MedMPAnet projekta za potrebe Javne ustanove Priroda.

Trajanje usluge: lipanj i srpanj 2014.

Proračun usluge: Vrijednost usluge iznosi 22.000,00 kn + PDV.

Aktivnosti i rezultati

Javnoj ustanovi Priroda pružena je podrška u prikupljanju terenskih podataka o stanju livada posidonije i koraligena na području Primorsko-goranske županije, a u koordinaciji vanjskih stručnjaka.

Također, za potrebe MedMPAnet projekta Udruga Sunce izradila je „Terenski priručnik za monitoring livada posidonije“.

USLUGA koordinacije izrade Plana jačanja kapaciteta za sektor zaštite prirode Republike Hrvatske.

Usluga se provodi u okviru međunarodnog projekta „**Capacity Building Plans for Efficient Protected Area Management in Eastern Europe**“ kojeg koordinira rumunjska organizacija ProPark.

Trajanje usluge: 02. svibnja 2014. - 31. kolovoza 2015.

Proračun usluge: 18.000,00 EUR bez PDV-a

Aktivnosti i rezultati

Glavne aktivnosti su identifikacija i koordinacija odbora za izradu plana, organizacija i facilitacija sastanaka, priprema dokumentacije, prikupljanje i obrada podataka, strukturiranje Plana.

- Formirana Radna skupina projekta za izradu Plana, koja se sastoji od ključnih dionika (članova iz DZZP-a, Ministarstva zaštite okoliša i priroda, nacionalnih parkova i parkova prirode, te županijskih javnih ustanova)
- Prikupljeni su i obrađeni podaci o hrvatskom sustavu zaštićenih područja, trenutnim kapacitetima djelatnika unutar sustava i daljnjim potrebama jačanja kapaciteta, zakonodavnom okviru kvalifikacija, zanimanja i ishoda učenja, kao temeljna polazišta Radne skupine za izradu samog Plana.
- Organiziran je prvi sastanak radne skupine. Nakon napravljene SWOT analize, članovi su definirali strukturu, teme i ciljeve Plana te su objedinjeni svi prikupljeni podaci.

Slika 4. Prva radionica radne skupine projekta Propark

USLUGA Izvršenje stručnog projekta „Identifikacija ključnih aktivnosti i prijedlog zonacije za razvoj dugoročne učinkovitosti upravljanja Nacionalnim parkom Mljet“, za potrebe „Javne ustanove Nacionalni park Mljet“.

Trajanje usluge: lipanj 2013. - siječanj 2014.

Proračun usluge: 65.000,00 kn (PDV uključen, obračunat samo u zadnjoj uplati zbog ulaska u sustav PDV-a).

Aktivnosti i rezultati

U veljači je održana treća radionica s dionicama na temu „Izrada prijedloga zonacije NP Mljet“. Na radionici je sudjelovalo 31 osoba, predstavnici NP Mljet, Udruge Sunce, Državnog zavoda za zaštitu prirode, Lučke kapetanije, Konzervatorskog odjela u Dubrovniku, Ronilačkog centra „Aquatica-Mljet“,

Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima Dubrovačko-neretvanske županije, loknog stanovništva. Od strane JU NP Mljet prezentirano je što se do tada napravilo u svrhu izrade plana upravljanja te koji su još koraci potrebni za njegovo dovršenje. Sudionici su upoznati i sa principima zoniranja u hrvatskim zaštićenim područjima te značenjem „no take“ zona u očuvanju morske bioraznolikosti.

Obradeni su rezultati prikupljeni s radionica s dionicima te internih radionica s JU NP Mljet te je dostavljeno izvješće.

USLUGA o izvršenju stručnog projekta "Izrada nacrtu Plana upravljanja Nacionalnim parkom "Mljet" za potrebe „Javne ustanove Nacionalni park Mljet“.

Trajanje usluge: 23. lipnja 2014. do 31. prosinca 2014., međutim zbog okolnosti vezanih uz naručitelja provedba je produžena u 2015. godini

Vrijednost usluge: 52.000,00 kn bez PDV-a, a.

U okviru ove usluge Udruga Sunce izrađuje Plan upravljanja za NP Mljet koji sadržava opis područja, evaluaciju tema, stavove i način uključivanja dionika, obradu i strukturiranje svih elemenata planskog dijela dokumenta (ciljevi, aktivnosti, indikatori, hodogram, suradnici), procedure izmjene plana, način praćenja provedbe, planirane financijske i ljudske resurse. Također Udruga treba podržati JU NP Mljet u integriranju izmjena i dopuna temeljem komentara nadležnih institucija i javne rasprave.

Slika 5. Radionica sa dionicima za izradu plana upravljanja NP Mljet

Aktivnosti i rezultati

U veljači su održane dvije radionice sa zaposlenicima na temu „Izrada financijskog plana Plana upravljanja“ te „Dorada financijskog plana Plana upravljanja“. Na prvoj, učešćem 5 zaposlenika Javne ustanove NP Mljet (stručna i administrativna služba te ravnateljica) i predstavnica Udruge Sunce

tijekom dva dana napravljen je prijedlog financijskog dijela Plana upravljanja na način da su se za svaku aktivnost kroz godine provođenja dodijelili troškovi provedbe te aktivnosti. Na drugoj radionici na kojoj su sudjelovale osobe iz Javne ustanove, Državnog zavoda za zaštitu prirode i Udruge Sunce raspravljalo se o nekoliko tema: pregled financijskog dijela Plana upravljanja i potencijalne izmjene, upravljanje Natura 2000 područjima izvan granica NP, pregled istraživanja i preporuke DZZP.

Objedinjene su sve informacije i rezultati radionica te je izrađen prvi nacrt Plana upravljanja.

JU NP Mljet krenula je paralelno s izradom Strategije razvoja NP Mljet te su s njihove strane privremeno obustavljene daljnje aktivnosti na izradi Plana upravljanja.

USLUGA pružanja tehničke pomoći u procjeni morskog otpada u Jadranu i postavljanju prioriteta za buduće aktivnosti rješavanja problema za potrebe Instituta za oceanografiju i ribarstvo

Trajanje usluge: 15. rujna 2014.- 28. veljače 2016.

Vrijednost usluge: 400.000,00 kn bez pdv.

Usluga se provodi u okviru projekta IPA Adriatic CBC programa 2007 – 2013 pod nazivom "Sustav upravljanja morskim otpadom u Jadranskoj regiji" – (engl. „Derelict Fishing Gear Management System in the Adriatic Region), (skraćenica projekta: DeFishGear), a koji se bavi širim kontekstom problematike morskog otpada i u konačnici bi trebao rezultirati strateškom procjenom na regionalnoj razini. Projekt povezuje programska područja Udruge, odnosno program Zaštite okoliša i održivog razvoja i program Zaštite prirode. Udruga Sunce odgovorna je za radni paket 4 projekta u okviru kojeg je potrebno izvršiti procjenu morskog otpada.

Slika 6. Plaža Zaglav na otoku Visu, jedna od lokacija monitoringa morskog otpada

Aktivnosti i rezultati

- Održana su 4 monitoringa otpada na plažama i to na plažama: ušće Cetine u Omišu, Saplunara na Mljetu, Kominsko ušće (Neretva) te Zaglav na otoku Visu. Najviše otpada sakupljeno je na plaži Zaglav na Visu, čak 57 kg, od čega je najviše bilo plastike (40 kg).
- Održan je i dvodnevni monitoring plutajućeg otpada na lokacijama Brački i Hvarski kanal. Na ovim monitorinzima je također najveći udio uočenih komada otpada pripadalo kategoriji plastike.

PROJEKT „Partnerstvo za održivo korištenje zaštićenih dijelova prirode u Dalmaciji- Priroda Dalmacije“

Projektom se želi razviti i unaprijediti suradnja organizacija civilnog društva i javnih ustanova u održivom korištenju zaštićenih područja i NATURA 2000 područja u Dalmaciji.

Koordinator projekta je Udruga Sunce, a partner Ekološka udruga „Krka“ Knin te javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima Splitsko-dalmatinske, Šibensko-kninske i Dubrovačko-neretvanske županije koji surađuju na brojnim aktivnostima vezanim za unaprjeđenje upravljanja zaštićenim područjima, daljnjem razvoju Zelenih izleta te na promociji aktivnog turizma.

Trajanje projekta: 17. rujna 2014. do 17. ožujka 2016.

Proračun projekta: Ukupna vrijednost projekta 138.888 EUR, a EU sufinancira projekt s 124.860,31 EUR

Donatori projekta: Projekt se financira unutar Nacionalnog programa za Hrvatsku u sklopu EU IPA komponente Pomoć u tranziciji i jačanju institucija. Ugovorno tijelo u Republici Hrvatskoj je Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata EU (SAFU).

Slika 7. Radionica s dionicima za izradu brošure za promociju aktivnog turizma u Dalmaciji

Aktivnosti i rezultati

- održan je trening za komunikaciju i nenasilno rješavanje sukoba za predstavnike organizacija projektnih partnera,
- organizacijom i provedbom četiri radionice sa dionicima i javnom ustanovom započet je proces izrade plana upravljanja zaštićenim područjima u Splitsko-dalmatinskoj županiji,
- održane su dvije radionice za partnere u svrhu daljnjeg razvoja Zelenih izleta za Splitsko dalmatinsku i Šibensko kninsku županiju,
- uspostavljena suradnja sa sektorom pustolovnog turizmu u cilju provedbe aktivnosti projekta u narednom razdoblju.

2.2. Program zaštite okoliša i održivog razvoja

U okviru programa Zaštite okoliša i održivog razvoja u 2014. godini provodili su se sljedeći projekti:

PROJEKT "Together for the Nature and Environment" / "Zajedno za prirodu i okoliš"

Temeljni ciljevi projekta su da se kroz jačanje suradnje i sudjelovanja javnosti u zaštiti prirode i okoliša doprinese povećanju kvalitete života u Dalmaciji te da se ojača međusobno povjerenje između organizacija civilnoga društva, odnosno građana i tijela lokalne samouprave u donošenju odluka vezanih uz održivi razvoj. Udruga Sunce je koordinator projekta, a kao partneri su uključeni Ekološka udruga „Krka“ Knin, Grad Knin, Općina Kistanje, Javna ustanova Park prirode Telašćica, Općina Sali, Javna ustanova Park prirode Lastovsko otočje, Općina Lastovo. Kao suradnik na projektu uključen je Grad Split.

Trajanje projekta: 10. prosinca 2013. - 10. prosinca 2015.

Proračun projekta: Ukupna vrijednost projekta 119.623,70 EUR, a EU sufinancira projekt s 60.000,00 EUR (50,16%), Vladin Ured za udruge s 14.068,733 EUR.

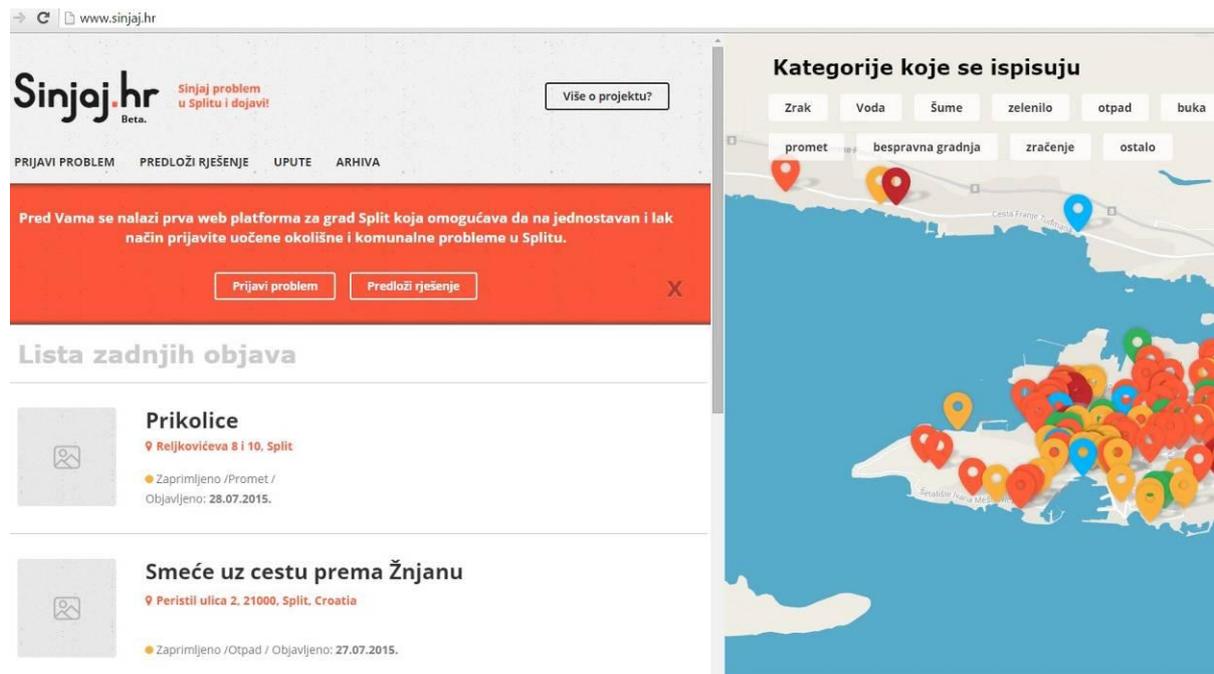
Donatori projekta: EU iz Europskog socijalnog fonda, Vladin ured za udruge, MAVVA, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost

Slika 8. Sastanak Savjetodavnog vijeća Grada Splita osnovanog sklopu projekta „Zajedno za prirodu i okoliš“

Aktivnosti i rezultati

- Održana su dva seminara o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti i pristupu pravosuđu u pitanjima zaštite okoliša za predstavnike (47) udruga i gradova i općina u Dalmaciji.
- Održan je trening za ukupno 15 predstavnika udruga o nenasilnoj komunikaciji i jačanju vještina facilitiranja.
- Izrađen je poster kojim se promovira sudjelovanje javnosti.
- Izrađena je i započela s radom Interaktivna Web mapa Splita Sinjaj.hr (www.sinjaj.hr) putem koje građani direktno mogu uputiti lokalnu vlast na okolišne probleme u gradu Splitu. Od 15. listopada 2014. kada je mapa započela s radom do kraja 2014., putem iste zaprimljeno je 166 okolišnih slučajeva s područja grada Splita.
- Osnovana su i započela s radom savjetodavna vijeća za okoliš u gradu Splitu te savjetodavno vijeće za okoliš Šibensko-kninske županije.
- Započeto je s izradom strategija održivog turizma za područja parka prirode Lastovsko otočje i parka prirode Telašćica.

Slika 9. Izgled Interaktivne Web mape Splita Sinjaj.hr

Dio aktivnost koje se provode na području Parka prirode Lastovsko otočje i Parka prirode Telašćica sufinancirane su kroz projekt „SEA-Med Project - Field Project in Croatia- Develop a sustainable tourism management plan for Lastovo Islands and Telašćica Nature Parks in Croatia”.

PROJEKT „Zeleni telefon“

Projekt predstavlja važnu poveznicu između građana i Udruge te omogućuje brzo uočavanje lokalnih okolišnih problema te je kao takav od izuzetne važnosti za njezin rad. U Udruzi se provodi od 1999. godine kao dio Mreže Zelenih telefona Republike Hrvatske pri čemu Zeleni telefon Udruge Sunce zaprima pozive iz Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije.

Projekt se u posljednjih nekoliko godina najvećim dijelom financira kroz lokalnu potporu ostvarenu na natječajima Grada Splita i Splitsko-dalmatinske županije. U 2014. godini Grad Split podupro je „Zeleni telefon“ s 10.000,00 kn, dok Splitsko-dalmatinska županija nije sufinancirala projekt u 2014. godini.

Dio aktivnosti projekta “Together for the Nature and Environment”, a koje se provode na području Splita obuhvaćaju konzultaciju građana putem Zelenog telefona, informiranje o mogućnostima sudjelovanja te pružanje podrške građanima u različitim okolišnim procesima. Također u okviru istog projekta izrađena je Interaktivna Web mapa za zaprimanje prijava građana koja je nadopuna postojećem sustavu zaprimanja prijava putem Zelenog telefona.

Slika 10. Primjer problema na Zelenom telefonu – stakleni otpad

Aktivnosti i rezultati

- U 2014. godini ukupno je zaprimljeno 307 prijava građana na Zeleni telefon. Važno je istaknuti kako se ove prijave ne podudaraju s prijavama zaprimljenim putem Sinjaj.hr
- Najveći broj poziva kao i prijašnjih godina odnosi se na kategoriju otpad odnosno 147 poziva (48%).
- Do dana 31.12.2014. godine riješeno je ukupno 240 slučajeva ili 78,17% slučajeva, neriješeni slučajevi nastavljaju se rješavati u 2015. godini.
- Kao dio letka „Znamo kamo s otpadom“ objavljene su i informacije o Zelenom telefonu. Letak je distribuiran na 40 000 domaćinstava u Splitu i okolici, što je rezultiralo povećanjem broja poziva tijekom svibnja kada se letak distribuirao.

PROJEKT „Sudjeluj u održivom razvoju-odgovorno stvaraj i postupaj s otpadom“

Edukacija i informiranje za zaštitu okoliša i održivi razvoj te poticanje građana na aktivno sudjelovanje u sustavu gospodarenja otpadom uz zagovaranje za uspostavu gospodarenja otpadom temeljenog na poštivanju prioritarnih mjera u gospodarenju otpadom čine bit projekta.

Trajanje projekta: kolovoz 2014. do kraja rujna 2015. godine

Proračun projekta: 215.796,98 kn od čega FZOEU sufinancira 86.320,00 kn što čini 40% iznosa projekta

Donatori projekta: Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost.

S obzirom da FZOEU sufinancira 40% iznosa projekta, velik dio aktivnosti povezan je s ostalim projektima Sunca vezanim uz tematiku otpada; i to izrada Interaktivne Web mape Sinjaj.hr koja je izrađena u okviru projekta „Zajedno za prirodu i okoliš“ te edukacijske aktivnosti za djecu i mlade

(edukacija o kompostiranju, program društveno korisnog učenja za učenike srednjih škola i seminar za mlade) koje se provodi u okviru projekta „Sudjeluj u održivom razvoju“ financiranog od strane DBU.

Slika 11. Kompostište u OŠ Mejaši izrađen kroz ciklus radionica o kompostiranju

Aktivnosti i rezultati

- Provedene su aktivnosti zagovaranja za prestanak korištenja jednokratnih plastičnih čaša u dječjim vrtićima.
- U studenom 2014. za 20 nastavnika međuzupanijskog stručnog vijeća održano je predavanje o kompostiranju.
- Edukacijski program o kompostiranju koji se sastoji od 6 radionica za učenike, radionice za integraciju kompostiranja u nastavni plan za nastavnike te završne proslave. Program je proveden u dvije splitske osnovne škole te u osnovnoj školi u Trilju. Izrađena su 3 školska kompostišta, i napravljeni planovi integracije kompostiranja u nastavne planove dviju škola.
- Započeto je s provedbom programa društveno korisnog učenja u školskoj godini 2014./2015. za 6 učenika Prirodoslovno tehničke škole.

Ostale aktivnosti i rezultati programa tijekom 2014. godine

- **Spor u svezi suspaljivanja otpada u CEMEX-u** - Još u srpnju 2013. godine podnesena je tužba Upravnom sudu na rješenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode kojim se odobrava korištenje komunalnog otpada kao goriva u tvrtkama CEMEX d.o.o. u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš. Tijekom 2014. godine održana su dva ročišta, te je odgovoreno na jedan od tužbenih zahtjeva Udruge Sunce odnosno Sudskim putem odgođena primjena Rješenja o suspaljivanju krutog goriva iz otpada u tvornicama CEMEX-a, 5. studenog 2014. Također, tijekom 2013. Udruga Sunce pokrenula je pred Upravnim sudom u Splitu postupak tužbom za priznavanje statusa stranke u postupku utvrđivanja Objedinjenih uvjeta zaštite okoliša tvornica CEMEX Kaštela koji se vodio na sudu kroz 2014. godinu s tim da je prvo ročište, nakon spajanja dvaju upravnih postupaka, održano tek 2015.
- **Predavanje o odvojenom prikupljanju otpada i reciklažnim dvorištima** u okviru II Žrnovskog sajma
- **Splitska biciklijada** - 21. rujna 2014. godine po treći put održano je javno događanje „Splitska biciklijada“ na kojoj je sudjelovalo više od 200 građana Splita. Splitska biciklijada financirala se putem sponzorstva i donacija (4.000,00 kn) dok smo dio komunikacijskih materijala izradili iz sredstva Institucionalne podrške, a dio je financiran putem projekta „Sudjeluj u održivom razvoju“ budući je biciklijada organizirana kao jedna od ekoloških akcija u kojoj su sudjelovali učenici Prirodoslovno-tehničke škole. Organizacija ovog i ostalih javnih događanja tijekom 2014. godine rezultirala je i većom vidljivošću Udruge Sunce među građanima.

Slika 12. Splitska biciklijada 2014.

- **Sudjelovanje u Plavoj (u okvir akcije Let's do it Mediterranean!) i Zelenoj čistki u organizaciji Udruge Žmergo, svibanj 2014.** Zajedno s Udrugom Žmergo te Gradom Splitom sudjelovali smo u

Plavoj i Zelenoj čistki koja je bila organizirana na plaži Kašjuni u Splitu. Čistki su se pridružili i učenici Prirodoslovno tehničke škole iz Splita.

- **Sudjelovanje u događanju Tjedan Europskog socijalnog fonda u Splitu**, svibanj 2014 na kojem smo predstavili projekt „Zajedno za prirodu i okoliš“ kao jedan o projekta financiranog u okviru Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala
- **Akcija čišćenja Marjana**. Udruga Sunce preuzela je jednu parcelu na području Park šume Marjan (sjeverna strana, uz cestu do ograde) te su u ožujku 2014. zaposlenici i volonteri Udruge sudjelovali u zajedničkoj akciji čišćenja

Slika 13. Akcija čišćenja Marjana na parceli dodijeljenoj Udruzi Sunce

2.3. Međuprogram edukacije i informiranja

Edukacija i informiranje predstavljaju bitnu poveznicu između programa Zaštite okoliša i održivog razvoja te programa Zaštite prirode. Znanja i iskustva stečena kroz provedbu oba programa prenosimo na širu javnost, građane te osobito djecu i mlade. U 2014. godini nastavili smo s provedbom edukacijskog projekta sufinanciranog sredstvima njemačke zaklade Deutschen Bundesstiftung Umwelt (DBU).

Projekti i usluge u 2013. godini

PROJEKT „Sudjeluj u održivom razvoju“

Trajanje projekta: svibanj 2013.- travanj 2015.;

Poračun projekta: 59.330,93 euro (50% iznosa vrijednosti projekta) financiran od strane Deutschen Bundesstiftung Umwelt (DBU), a provodi se u partnerstvu s njemačkom institucijom Deutsche Gesellschaft für Umwelterziehung (DGU).

U okviru projekta provode se aktivnosti usmjerene na edukaciju nastavnika i učenika osnovnih i srednjih škola te studenata, a sa ciljem postizanja njihova aktivnijeg sudjelovanja u društvu, ekološki odgovornijeg ponašanja te u konačnici doprinosa održivom razvoju.

Slika 14. Radionica u sklopu ciklusa radionica „Seminar za mlade“

Specifični ciljevi projekta su: povećati znanje o participativnim metodama učenja te aktivnom građanstvu kao preduvjetu za postizanje održivog razvoja, potaknuti i poboljšati sudjelovanje

nastavnika i učenika u zaštiti okoliša i prirode te educirati i osnažiti mlade za aktivno sudjelovanje i mobilizirati ih za volontiranje u sektoru zaštite okoliša i prirode.

U školskoj godini 2013./2014. projekt je sufinanciralo i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta s 50.000,00 kn. Dio aktivnosti ovog projekta odnosi se i na promociju participativnih metoda učenja te aktivnog građanstva u gradu Kninu. S ovim aktivnostima započelo se u drugom polugodištu školske godine 2013./2014. te se provode u partnerstvu s Ekološkom udrugom „Krka“ Knin. U okviru projekta MZOS-a za iste je izdvojeno 15.000,00 kn. Za dio aktivnosti ovog projekta ali i njihovu ponovnu provedbu u školskoj godini 2014./2015. sredstva u iznosu od 50.000,00 kn je izdvojilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta.

Dio aktivnosti projekta povezanih s edukacijom i informiranjem o postupanju s otpadom (edukacijski programi „Kompostiranje“) te edukacijom mladih o zaštiti okoliša (program društveno korisnog učenja) također je sufinancirao i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost kroz projekt „Sudjeluj u održivom razvoju-odgovorno stvaraj i postupaj s otpadom“, a u iznosu od 46.732,00 kn.

Aktivnosti i rezultati

- Osmišljen je i održan seminar za mlade, „Aktivno sudjelovanje mladih u zaštiti prirode i okoliša te održivom razvoju“ koji se sastoji od 3 jednodnevne i 1 dvodnevne radionice s temama Otpad i kompostiranje, Zdrava hrana – kemijsko onečišćenje hrane, Zaštita prirode, Upravljanje projektnim ciklusom i izrada projektnih prijedloga. Na seminaru je sudjelovalo 18 mladih.
- Nastavilo se s provedbom programa edukacije za volontere edukatore u koji je uključeno 7 volontera.
- Nastavljen je te sa završetkom školske godine 2013./2014 i dovršen program društveno korisnog učenja (service-learning) za 7 učenika Prirodoslovno tehničke škole iz Splita, u školskoj godini 2014./2015. u program se uključilo novih šest učenika.
- održana su 3 predstavljanja Udruge Sunce, seminara za mlade te mogućnosti volontiranja za studente Centra za studije mora i Kemijsko tehnološkog fakulteta.
- Održana su 2 predavanja na Županijskim stručnim vijećima nastavnika osnovnih škola na kojima su promoviran održiva učenička poduzeća te programi društveno korisnog učenja kao i društveno poduzetništvo Udruge, Zeleni izleti.
- Provedeni su edukacijski programi „Kompostiranje“ u dvije splitske osnovne škole te u osnovnoj školi u Trilju, te su izrađeni edukativni programi „Zeleni reporteri“ i „Održiva učenička poduzeća“ za provedbu u 2015. godini

Slika 15. Kompostište u OŠ Trilj izrađeno u okviru edukacijskog programa „Kompostiranje“

USLUGA Obilježavanja Međunarodnog dana bioraznolikosti i Europskog dana parkova

U suradnji s Nacionalnim parkom Mljet na Mljetu smo obilježili Međunarodni dan bioraznolikosti – 22. svibnja i Europski dan parkova – 24. svibnja. Program je trajao tri dana, od 22.– 24. svibnja, a obuhvaćao je izložbu Neka plavo ostane plavo, kviz za učenike osnovne škole na Mljetu, radionice za učenike te nagradnu igru koja je imala za cilj potaknuti uključene na aktivan angažman u zaštiti i očuvanju prirode.

Vrijednost ove usluge iznosila je 22.889,18 kn + pdv.

Slika 16. Radionica za djecu na Mljetu u sklopu obilježavanja Međunarodnog Dana bioraznolikosti i Europskog dana parkova

USLUGA Obilježavanje Dana planeta Zemlje 2014. godine

U suradnji s komunalnim poduzećem Čistoća d.o.o. iz Splita organizirali smo i proveli program obilježavanja Dana planeta Zemlje 2014. godine.

Aktivnosti i rezultati

- Program je kao i u 2013. godini uključivao tradicionalno natjecanje za škole pod nazivom „Prije i poslije – učenici za Dan planeta Zemlje“ za najbolji razredni projekt vezan uz tematiku otpada i principe odgovornog postupanja s otpadom smanji, ponovno koristi i recikliraj. U natjecanju je sudjelovalo 190 učenika iz sedam splitskih škola.
- Retiskana je brošura „Znamo kamo s našim otpadom“ i distribuirana na 40.000 domaćinstava u Splitu i okolici.
- Organizirano predavanje za odgajateljice "Pravilno gospodarenje otpadom - smanji, ponovno koristi i recikliraj u dječjim vrtićima" na kojem su sudjelovale 34 odgajateljice. Predavanje se temeljilo na rezultatima anketiranja roditelja korisnika usluga dječjih vrtića o korištenju jednokratnih plastičnih čaša prilikom konzumiranja napitaka, a anketiranje su proveli učenici Prirodoslovno tehničke škole u suradnji sa Suncem kao dio aktivnosti u okviru programa društveno korisnog učenja.

Vrijednost ove usluge iznosila je 23.860,00 kn +pdv (ukupno 29.825,00 kn)

Slika 17. Rasprodaja dječje odjeće i opreme u suradnji s Udrugom RODA

Osim navedenog u okviru međuprograma edukacije i informiranja provedene su i sljedeće aktivnosti:

- Radionica „Očuvanje okoliša“ za učenike osnovne škole Orije u Dugom ratu održana u siječnju 2014.
- U suradnji s Udrugom RODA, povodom Dana planeta Zemlje organizirana je i održana rasprodaja dječje odjeće i opreme na kojoj je sudjelovalo 30 izlagača i 300 - tinjak građana.
- U suradnji s udrugom Komiški rogač osmišljen je program edukacije za predškolsku djecu „Od rogača do kolača“ te proveden u dva splitska vrtića u prosincu 2014. godine

2.4. Sudjelovanje u kreiranju javnih politika

Udruga Sunce kontinuirano je uključena u praćenje donošenja i provedbe pojedinih propisa kako iz područja zaštite okoliša tako i ostalih relevantnih područja za rad (primjerice društveno poduzetništvo, civilno društvo, korupcija i sl). Ova uključivanja provodimo samostalno te kroz Zeleni forum i druge mreže.

Istaknuli bi kako je učinak ovih aktivnosti kratkoročno vrlo teško mjerljiv, međutim dugoročno može se istaknuti kako Udruga Sunce u sinergiji ima utjecaj na pojedine javne politike.

U 2014. godini bili uključeni u sljedeće javne rasprave:

- **Javno rasprava za nacrt Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (prosinac 2013.- veljača 2014.)**

Nositelj izrade ovog dokumenta bilo je Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture. U javnu raspravu uključili smo se putem slanja komentara.

- **Javna rasprava za Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. (do veljače 2014.)**

Nositelj izrade ovog dokumenta bilo je Ministarstvo poljoprivrede. Udruga Sunce je sudjelovalo u pripremi komentara ispred Zelenog foruma. Koordinator izrade komentara bilo je Brodsko ekološko društvo (BED) iz Slavenskog Broda.

- **Javno savjetovanje za Nacrt Strategije za društveno/socijalno poduzetništvo 2014.-2020 (do travnja 2014.)**

Nositelj izrade ovog dokumenta bilo je Ministarstvo rada i mirovinskog sustava. Sunce je izradilo pismene komentare na Nacrt Strategije.

- **5. Nacionalni izvještaj Republike hrvatske o Konvenciji o biološkoj raznolikosti (Fifth National Report of the Republic of Croatia to the Convention on Biological Diversity – advanced draft)**

Udruga Sunce je tijekom 2013. bila angažirana u izradu ovog dokumenta i to u poglavlju Onečišćenje i Sudjelovanje javnosti. Nositelji izrade ovog dokumenta bili su Državni zavod za zaštitu prirode te Ministarstvo zaštite okoliša i prirode.

- **Javna rasprava za Nacrt Nastavnog plana i programa Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovnu i srednju školu (travanj-svibanj 2014.)**

Nositelj izrade ovog dokumenta bilo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta. Pismene komentare tijekom javne rasprave poslali smo samostalno ispred Udruge Sunce. Dio komentara je također uklupljen u komentare GOOD Inicijativa za sustavno i kvalitetno uvođenje odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo u odgojno-obrazovni sustav.

- **Izrada prijedloga područja nacionalne Ekološke mreže za uvrštavanje u europsku mrežu zaštićenih područja Natura 2000**

Nositelj izrade prijedloga bilo je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode te Državni zavod za zaštitu prirode kao stručno tijelo. Udruga Sunce sudjelovala je u pregovorima, koordinirala prikupljanje informacija za Shadow listu od strane drugih udruga i pojedinaca te sudjelovala na bilateralnom biogeografskom seminaru za Hrvatsku, u rujnu 2014.

- **Akcijski planovi razvoja jahting turizma te domaćeg i međunarodnog kruzinga – komentari na prvi neformalni nacrt nakon radionice za dionike (prosinac 2014.)**

Nositelj izrade prijedloga bilo je Ministarstvo turizma. Udruga Sunce poslala je komentare na prvi neformalni Nacrt ovog dokumenta kao jedan od dionika u izradi.

- **Konačni prijedlog nacrta Strategije suzbijanja korupcije 2015. – 2020. (studeni 2014.)**

Nositelj izrade prijedloga bilo je Ministarstvo pravosuđa. Udruga Sunce sudjelovala je samostalno u javnoj raspravi putem slanja komentara. Najveći dio komentara je usvojen. Komentari su se odnosili na korupciju u sektoru zaštite okoliša i prirode, korupciju prilikom dodjele sredstva za organizacije civilnoga društva kao i dodjele prostora te korupciju vezanu uz održavanje izleta u školama.

- **Javna rasprava o Odluci o izradi Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu i Odluci o provođenju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu**

Nositelj izrade prijedloga bilo je Ministarstvo gospodarstva. Udruga Sunce poslala je komentare.

- **Strengthening the Institutional and Financial Sustainability of the Croatia's National Protected Area System – PARCS project** (MZOIP, UNDP, GEF)

Udruga Sunce je član Koordinacijskog odbora projekta, a koji je započeo u 2014.

U 2014. godini sudjelovali smo bilo kao sudionici ili izlagači na sljedećim događanjima:

- **IUCN World Parks Congress**, Zrinka Jakl, studeni 2014., Sydney, Australija.
- Konferencija EEB-a povodom 40 godišnjice i godišnja Skupština, Ivana Grubišić, prosinac 2014., Bruxelles.
- Prva radionica za izradu **nacrta Nacionalnog plana razvoja akvakulture** za razdoblje 2014.-2020. u organizaciji Ministarstva poljoprivrede, Uprave za ribarstvo, Milena Šijan, siječanj 2014. Zadar.
- Radionica „**Utjecaj gospodarskih aktivnosti na okoliš**“ u organizaciji PAP/RAC, Milena Šijan i Ljiljana Prebanda, veljača 2014., Split.
- Predavanje „**Karepovac-sanacija**“, u organizaciji HAZU/Jakša Miličić, Ljiljana Prebanda, veljača 2014., Split.
- Seminar „**Analiza javnih politika i djelotvorno komuniciranje analize**“ u organizaciji Zelene akcije iz Zagreba, Gabrijela Medunić – Orlić, ožujak 2014., Zagreb.
- Radionica „**Predstavljanje baze podataka o staništima CROhabitats**“ u organizaciji Državnog zavoda za zaštitu prirode, Mosor Prvan, ožujak 2014., Zagreb.
- Okrugli stol „**Uspostava zona bez ribolova u PP Lastovsko otočje**“ u organizaciji JU PP Lastovsko otočje, Mosor Prvan, ožujak 2014., Lastovo.
- Okrugli stol „**Uspostava zona bez ribolova u PP Lastovsko otočje – drugi dio**“ u organizaciji JU PP Lastovsko otočje, Zrinka Jakl, svibanj 2014., Lastovo.
- Radionica „**Jadranska modelna šuma**“ u organizaciji Instituta za jadranske kulture i melioraciju krša, Milena Šijan, svibanj 2014., Split.
- Seminar „**Natura 2000 Mediterranean Biogeographical Region management seminar**“ u organizaciji Europske komisije, Zrinka Jakl u ulozi chair-a jedne radne grupe, svibanj 2014., Thessaloniki, Grčka.
- Predavanje „**Volonterski rad - prilika za nova iskustva**“ u organizaciji volonterskog centra Udruge MI, Zrinka Jakl, lipanj 2014., Split.

- Radionica „**De Fish Gear trening radionica**“ u organizaciji MIO – ECSDE, Marija Nazlić i Mosor Prvan, izlaganje na temu „Metodologija sakupljanja i monitoringa otpada na plažama“, lipanj 2014., Split.
- Predavanje „**Predstavljanje projekta te rezultata istraživanja Obrazovanje protiv korupcije**“, u organizaciji Foruma za slobodu odgoja, Marija Nazlić, listopad 2014., Split.
- 8. Skup stručnih službi u organizaciji Državnog zavoda za zaštitu prirode, Zrinka Jakl s izlaganjem „**Volonterski programi u parkovima Hrvatske**“, listopad 2014., Starigrad Paklenica.
- Konzultacijski sastanak - **NEMO Projekt** u organizaciji Instituta za oceanografiju i ribarstvo i Splitsko-dalmatinske županije, Matea Špika, listopad 2014., Split.
- **Okrugli stol u okviru projekta Derelict Fishing Gear Management System in the Adriatic Region – DeFishGear**, u organizaciji Instituta za oceanografiju i ribarstvo i JU RERA Gabrijela Medunić – Orlić, Jakša Božanić i Mosor Prvan s izlaganjem na temu „Monitoringa otpada na plažama, iskustva s monitoringa plaže Zaglav na Visu“, listopad 2014., Vis.
- Tribina „**Zašto je Društvo Marjan podiglo kaznenu prijavu protiv JU Park šuma Marjan?**“ u organizaciji Društva Marjan, Patricija Granić, studeni 2014.
- Okrugli stol **Zdrav život za zdrav okoliš**, u organizaciji debatnog kluba Pravnog fakulteta u Splitu, Gabrijela Medunić – Orlić i Ivana Grubišić kao gosti predavači, studeni 2014., Split.
- Radionica „**MedPAN network regional experience-sharing workshop**“, Milena Šijan i Matea Špika, studeni 2014., Tirana, Albanija.

3.

UNAPRIJEĐIVANJE ORGANIZACIJE RADA I UPRAVLJANJA UDRUGOM

Krajem 2013. godine Udruzi Sunce odobrena je po treći put institucionalna podrška za razdoblje od 2014. do 2016. U ovom razdoblju planiran je cijeli niz aktivnosti s ciljem daljnjeg organizacijskog razvoja, a jedna od njih bila je i provedba vanjskog vrednovanja rada i djelovanja Udruge Sunce. S procesom vanjskog vrednovanja započeli smo u 2014. godini, a za potrebe istog angažirana je vanjska konzultantica Marina Škrabalo u dogovoru s kojom je odlučeno da će se vanjsko vrednovanje provesti za desetogodišnje razdoblje od 2005. do 2014. godine. Na temelju između ostalog i rezultata vanjskog vrednovanja planira se izrada komunikacijske strategije te novi ciklus strateškog planiranja za razdoblje 2016.-2020. provedba. Tijekom 2014. godine također se nastavilo s aktivnostima vezanim uz osiguravanje većeg prostora za rad, međutim do kraja godine nije realiziran veći prostor.

4. EDUKACIJA I USAVRŠAVANJE ZAPOSLENIKA I VOLONTERA

Sudjelovanjem na okruglim stolovima, radionicama i sl. događajima u zaštiti okoliša i prirode kao i u aktivnostima vezanih uz civilno društvo općenito, na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini dajemo svoj aktivan doprinos ovim događanjima, razvijamo odnose s postojećim suradnicima i partnerima te stječemo nova partnerstva (vidi poglavlje 2.4). Istovremeno ova su događanja prilika za stjecanje znanja i razmjenu iskustva među sudionicima.

Dodatno, zaposlenici Udruge Sunce bili su uključeni sljedeće ciljane edukacije i usavršavanja:

- Ana Marija Kalinić, predavanje „**Novine u financijskom i računovodstvenom poslovanju neprofitnih organizacija**“ u organizaciji udruge UTIRUŠ i Poslovnog edukatora, veljača 2014., Split.
- Zrinka Jakl, trening „**Economic valuation of protected areas in Eastern Europe**“ u organizaciji International Academy for Nature Conservation Isle of Vilm, Germany, siječanj 2014., Vilm, Njemačka
- Margita Radman, Marija Nazlić, radionica "**Jačanje kapaciteta u razvoju socijalnog poduzetništva**" u organizaciji Udruge MOST, lipanj 2014., Split
- Matea Špika, On-line trening „**Principles for effective stakeholders engagement in marine planning**“ u organizaciji Open Channels, Marine Affairs Research and Education
- Milena Šijan i Zrinka Jakl, trening radionica „**Sustainable tourism in MPA**“, prvi od tri regionalna treninga u organizaciji WWF MedPO, ožujak-travanj 2015., Glogora, Albanija.
- Milena Šijan, trening „**Sustainable tourism in MPA**“, u organizaciji WWF-MedPO, drugi od tri regionalna treninga, listopad 2014., Uscita, Sicilija, a okviru projekta SeaMED
- Milena Šijan, **Dinaric Arc Parks International Conference** u organizaciji WWF-a, listopad 2014., Brijuni
- Milena Šijan, radionica vezana uz upravljanje zaštićenim područjima "**Limits of acceptable change as a framework for visitor management**" organizirana od strane NP Plitvice i Državnog zavoda za zaštitu prirode, prosinca 2014., Plitvička jezera.

- Mosor Prvan, trening radionica „**Natura2000 Communication Seminar**“ u organizaciji EUROPARC Federation, prosinac 2014., Segovia, Španjolska

Također, u 2014. godini zaposlenici Udruge Sunce, Margiti Radman odobreno stručno usavršavanje, te stjecanje dodatnog pedagoškog-psihološkog obrazovanja, a kojeg je i sufinancirala Udruga Sunce (5.000,00 kn odnosno 61% troškova), a za koje je izrađen Ugovor o stručnom usavršavanju između zaposlenice i Udruge Sunce. Tako je ovo bio drugi Ugovor za stručno usavršavanje zaposlenika prilikom čega je Udruga Sunce financijski participirala u trošku.

Tijekom 2014. godine u Udruzi Sunce dvije su osobe bile na stručnom usavršavanju temeljem potpore Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i to na radnim mjestima za suradnika edukatora te financijsko administrativnu suradnicu. Ove mjere pokazale su se izuzetno korisne za unaprjeđenje ljudskih kapaciteta Udruge, a po završetku stručnog zapošljavanja vježbenik i vježbenica su zaposleni (vidi poglavlje 5.3). U svrhu edukacije osoba na stručnom usavršavanju koristili smo i mogućnosti koje nam se pružaju kao organizaciji civilnoga društva te su vježbenici sudjelovali na sljedećim edukativnim aktivnostima relevantnim za programe edukacije temeljem kojeg su odobrena usavršavanja:

- Samanta Šećer, „**Mala škola za udruge**“ u organizaciji Udruge MI u razdoblju od veljače do travnja 2014., sudjelovanje u svojstvu volonterke zbog odgođenog odobravanja stručnog usavršavanja
- Samanta Šećer, **Radionica za pripremu međuzvješća za udruge korisnice IPA projekata**, u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, studeni 2014., Zagreb
- Jakša Božanić, radionica "**Jačanje kapaciteta u razvoju socijalnog poduzetništva**" u organizaciji Udruge MOST, lipanj 2014., Split

5.

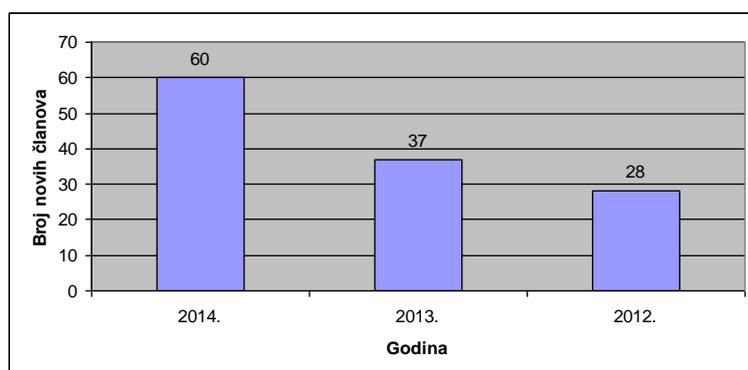
LJUDSKI KAPACITETI I STRUKTURA UPRAVLJANJA

Rad i djelovanje Sunca ne bi bilo moguće bez članova, volontera i zaposlenika Sunca. Tijela upravljanja Sunca čine Skupština, Upravni odbor, Predsjednica Upravnog odbora te Izvršna direktorica.

5.1. Članstvo

U Udruzi Sunce razlikujemo četiri vrste članstva; aktivno, pridruženo, podržavajuće i počasno. Ove vrste članstva se razlikuju po svojim pravima i obvezama. Aktivni članovi mogu biti birani u tijela Udruge te glasati na Skupštini.

Kontinuirana ulaganja u povećanje vidljivosti i komunikaciju s članovima direktno se održava kroz povećano članstvo u Udruzi. Naime, tijekom 2014. godine ponovno se povećao broj novih članova. Broj novo učlanjenih članova po godini od 2012. do 2014. prikazan je **Grafu 1.**

Graf 1. Prikaz porasta broja članova od 2012. do 2014.

U 2014. godini, povodom 15 godina Sunca, bila je snižena članarina na 70,00 kn za zaposlene (prethodno 100,00 kn) te 30,00 kn za nezaposlene, studente i umirovljenike (prethodno 50,00 kn) što je također vjerojatno utjecalo na veći broj novih članova. Budući je novi Zakon o udrugama stupio na snagu 01.10.2014. još nije proveden proces usklađivanja, te će se ovaj proces provesti tijekom 2015. godine kada je planirano Statutom Udruge otvoriti mogućnost učlanjivanja maloljetnika.

U narednom razdoblju biti će potrebno razmisliti o dodatnom angažmanu na poticanju porasta broja aktivnih članova Udruge.

5.2. Upravni odbor

U 2012. godini započeo je sa radom novi Upravni odbor Udruge Sunce, s četverogodišnjim mandatom. Upravni odbor sastoji se od tri vanjska člana i dva predstavnika zaposlenika. Vanjski članovi UO-a odabrani su putem javnog natječaja. Uspostavom ovakvog UO-a Udruga Sunce postigla je veći stupanj transparentnosti te unaprijedila upravljanje Udrugom. Sukladno pravilima dobrog upravljanja organizacijama civilnoga društva, članovi UO Sunca svoj rad obavljaju volonterski.

Članovi Upravnog odbora su:

1. **Zrinka Jakl**, dipl. ing. biologije-ekologije, Predsjednica, predstavnik zaposlenika
2. **Mosor Prvan**, dipl. ing. biologije-ekologije, predstavnik zaposlenika
3. **Marina Marković**, dipl. politolog, MSc in Integrated Coastal Zone Management, vanjska članica
4. **Andrijana Parić**, dipl. sociologinja i profesorica filozofije, magistrica za lokalni razvoj – Zajednički magisterij Europske unije za područja u tranziciji, vanjska članica
5. **Slađana Pavlinović**, dr.sc. ekonomije, vanjska članica

5.3. Zaposlenici

Tijekom 2014. godine u Udruzi je ukupno bilo zaposleno 10 osoba i to na sljedećim radnim mjestima:

1. **Gabrijela Medunić-Orlić**, dipl.ing.kemije, B.Sc.znanosti okoliša, izvršna direktorica/voditeljica programa Zaštite okoliša i održivog razvoja, Ugovor na neodređeno, puno radno vrijeme.
2. **Zrinka Jakl**, dipl.ing.biologije-ekologije, voditeljica programa Zaštite prirode, Ugovor na neodređeno, puno radno vrijeme.
3. **Milena Šijan**, prof.biologije i kemije, B.Sc.znanosti okoliša, suradnica na programu Zaštite prirode, Ugovor na neodređeno, puno radno vrijeme.
4. **Patricija Granić**, dipl.iur., pravna podrška i voditeljica komunikacija i odnosa s javnošću, Voditeljica projekta Zeleni telefon, Ugovor na neodređeno, 31,25% radnog vremena do 01. studenog 2014.
5. **Ana Marija Kalinić**, dipl.oec., financijska administratorica, Ugovor na određeno, puno radno vrijeme, do kolovoza 2014.
6. **Mosor Prvan**, dipl.ing. biologije-ekologije, suradnik na programu Zaštite prirode, Ugovor na određeno, puno radno vrijeme.
7. **Margita Radman**, mag. biologije i ekologije mora, suradnica edukatorica, Ugovor na određeno, puno radno vrijeme

8. Ivana Grubišić, mag.iur., suradnica na programu zaštite okoliša/pravnica, Ugovor na određeno na do 31.03.2014. na 75% radnog vremena, potom do kraja godine na puno radno vrijeme

9. Matea Špika, dipl.ing. biologije, Ugovor na određeno od 01.04.2015. do kraja godine na puno radno vrijeme.

10. Marija Nazlić, prof. biologije i kemije, suradnica edukatorica, Ugovor na određeno, od 01.04. do 31.08 na pola radnog vremena, te potom od 01.09 do kraja godine na puno radno vrijeme.

Budući je dio osoba radio na nepuno radno vrijeme te na kraće vremensko razdoblje, na godišnjoj razini ukupno je tijekom 2014. godine 7,98 osoba radilo na puno radno vrijeme. Za usporedbu tijekom 2013. godine u Udruzi je u prosjeku radilo 6,7 osoba na puno radno vrijeme.

Zahtjevi koji su podneseni u prosincu 2013. odobreni su u svibnju 2014. te su tijekom 2014. godine na stručnom usavršavanju bez zasnivanja radnog odnosa, a temeljem potpore HZZ-a bile dvije osobe:

1. Jakša Božanić, dipl.ing. geologije na radnom mjestu suradnik edukator, od svibnja 2014. do svibnja 2015.

2. Samanta Šećer, vježbenica na radnom mjestu, financijska administrativna suradnica od svibnja 2014. do svibnja 2015.

5.4. Volonteri

Pružanje mogućnosti različitih oblika volontiranja u Udruzi prepoznato je kao izuzetno vrijedan alat za širenje znanja i iskustva o tematici zaštite okoliša i prirode, aktivnog građanstva i civilnog društva općenito te jačanje ljudskih kapaciteta i utjecaja Udruge. Istovremeno, osobe koje se uključe u naš rad, najčešće mladi, stječu kompetencije i kreću se u radnom okruženju čime se povećavaju mogućnosti za njihovo daljnje zapošljavanje. Kroz nekoliko prethodnih projekata Udruga je razvila i provodi odličan modalitet prenošenja znanja na volontere, a u 2014. godini nastavilo se raditi na unaprjeđenju rada s volonterima u smislu bolje koordinacije njihova rada i uključivanja te iznalaženju različitih mogućnosti za stručnu praksu i stručno usavršavanje. U 2014. godini provodio se i projekt „Sudjeluj u održivom razvoju“ kroz koji se dodatno unaprijedio program društveno korisnog učenja za srednjoškolce te program edukacije za volontere edukatore. Naime, u okviru ovog projekta kao jedna od aktivnosti predviđena je i edukacija volontera za buduće edukatore Udruge Sunce. U tu svrhu volonteri se između ostalog uključuju prema vlastitim mogućnostima u edukacijske aktivnosti Udruge Sunce i javna događanja, a kao logistika i potpora u organizaciji i provedbi ovih aktivnosti. U cilju daljnje edukacije volontera, ovi volonteri uključuju se i u Zelene izlete, a pritom su bili logistička potpora u organizaciji te potom evaluaciji izleta. Također, sve veći je broj stranih studenata koji traže mogućnost odrađivanja stručne prakse u Udruzi Sunce. Ovaj način angažmana stranih studenata prepoznali smo kao odličnu mogućnost za osiguravanje stručne pomoći, međukulturni dijalog, jačanje suradnje sa stranim sveučilištima, razmjenu znanja i iskustva, širenje vidljivosti Udruge i sl. Međutim zbog prostornih kapaciteta mogućnost primanja stranih studenata su ograničena. Ipak u 2014. godini

od travnja do srpnja, u Udruzi Sunce stručnu praksu obavljala je i studentica njemačkog Sveučilišta Justus-Liebig-University iz Giessen pri čemu je bila uključena u aktivnosti projekta „Sudjeluj u održivom razvoju“ kao prevodilac s njemačkog na hrvatski jezik, kao potpora za izradu promotivnih materijala Zelenih izleta te u prevođenje službene Web stranice Sunca na njemački jezik.

Tijekom 2014. godine prijavljena su dva nova projekta koji uključuju između ostalih uključuju i aktivnosti vezane uz razvoj i provedbu programa društveno korisnog učenja za studente nekoliko splitskih fakulteta. Volonteri Udruge Sunce uključeni u volontiranje tijekom dužeg vremenskog razdoblja (više od 100 sati) ispunjavaju evaluacijski upitnik koji ima za cilj utvrditi koliko je angažman na aktivnostima u Udruzi doprinio njihovom osobnom, profesionalnom usavršavanju, promjenama u ponašanju ka ekološki i društveno odgovornom i slično.

Slika 18. Volonteri na terenu – monitoring morskog otpada u sklopu projekta DeFishGear

Ukupno je tijekom 2014. godine u Udruzi volontiralo 23 osobe te je odrađeno 1152 volonterska sata što je povećanje od 35,34% u odnosu na 2013. godinu (851 volonterskih sati). Ovi podaci dostavljeni su i Ministarstvu socijalne politike i mladih.

Volonteri/volonterke bili su uključeni u volontiranje na Zelenom telefonu, administrativnim poslovima i unošenju podataka, vođenju knjižnice, edukacijskim i informativnim aktivnostima, ronilačkim terenima na kojima se vršio monitoring posidonije te istraživanjima s ciljem edukacije volontera o praćenju stanja morskog otpada. Sedam volontera je bilo uključeno u program edukacije za volontere edukatore. U školskoj godini 2013./2014. 7 učenika Prirodoslovno-tehničke škole bilo je uključeno u program društveno korisnog učenja, odradivši ukupno u cijeloj školskoj godini 117 sati, od čega se na 2014. godinu odnosilo ca 86 sati. Potom se nova grupa od 6 učenika uključila u program u školskoj godini 2014./2015., odradivši ukupno u cijeloj školskoj godini 118 sati, od čega se

na 2015. godinu odnosilo ca 65 sati. u 2014. godini. Tako su srednjoškolci u okviru programa društveno korisnog učenja tijekom 2014. godine „odradili“ 151 sat u Udruzi Sunce.

Ovaj oblik suradnje s Prirodoslovno tehničkom školom proveo se četvrtu godinu zaredom. Cilj programa je da učenici steknu znanja iz područja zaštite okoliša i prirode, u što većoj mjeri da se uključe i potaknu na aktivno građanstvo, upoznaju s vrijednostima volonterskog rada te ulogom i načinom rada organizacija civilnoga društva. Ovi sati nisu ubrojani u volonterski rad budući maloljetne osobe u 2014. godini temeljem Statuta Udruge nisu mogle biti članovi Udruge Sunce te tako niti službeno volontirati u Suncu.

Napomenuli bi kako smo u svibnju sudjelovali u obilježavanju 17. dana volonterskog rada.

6.

UMREŽAVANJE I PARTNERSTVA

Suradnja s udrugama na **lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini** predstavlja osnovu našeg djelovanja. U 2014. godini smo bili uključeni u rad dolje navedenih mreža i to kroz angažman u upravljačkim strukturama, razmjenu informacija, znanja i iskustva, jedinstven nastup u pitanjima od zajedničkog interesa, vezano uz pitanja i probleme iz područja rada Udruge kao i rada organizacija civilnog društva.

Lokalna razina

- **Forum organizacija civilnog društava Splitsko-dalmatinske županije.**

Udruga Sunce formalno je uključena u rad ove Mreže međutim ista tijekom 2014. godine nije bila aktivna. Lokalne udruge razmjenjuju informacije putem mailing liste udruga Splitsko-dalmatinske županije koju administrira Udruga MI međutim nema koordiniranog i zajedničkog djelovanja po zajedničkim pitanjima. Tako, na lokalnoj razini nije aktivna niti jedna mreža udruga za zaštitu okoliša, međutim tijekom 2014. godine surađivali smo s udrugama u pojedinim aktivnostima. S Udrugom RODA surađivali smo u obilježavanju Dana planeta Zemlje. S Udrugom CENZURA surađivali smo kao gosti u njihovim nezavisnim emisijama kao i sa portalom Cenzura STAV prilikom objave članaka relevantnih kako za zaštitu okoliša tako i civilno društvo općenito.

Nacionalna razina

- **Mreža Zelenih telefona Hrvatske, članica smo ove mreže od 1999. godine**

Putem mailing liste Zelenog telefona s članicama mreže komunicira se i razmjenjuju se informacije na tjednoj razini. Tijekom 2014. godine na natječaju IPA 2011, Reinforcing support of CSOs in Enhancing Transparency and Good Governanace In Croatian Public Administration odobren je projekt „Partnerships for Environment: Developing Public and Civil Environment Protection Capaticies in Croatia through practise of Green Phone Service (partnerstva za okoliš)“, u kojem surađujemo s 5

članica Mreže (Ekološko društvo PAN, Karlovac, Ekološka udruga Krka Knin, Žmergo iz Opatije, Franjo Koščec iz Varaždina, ZEO Nobilis iz Čakovca). Provedba projekta je započela u siječnju 2015.

- **Zeleni forum, članica smo ove mreže od 1999. godine**

Uz članstvo Udruga Sunce je u mreži Zeleni forum, članica koordinacije koju čini sedam udruga iz Mreže. Krajem listopada 2014. sudjelovali smo na Skupštini Zelenog foruma u Zagrebu, u organizaciji Zelene akcije kada su započeli dogovori u svezi reakcije Zelenog foruma na planirani projekt istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu; s nekoliko članica Mreže surađivali smo i razmjenjivali mišljenja po specifičnim pitanjima u svezi kreiranja pojedinih javnih politika. Za komunikaciju s udrugama članicama koristimo mailing listu udruga članica Zelenog foruma, te mailing listu udruga članica koordinacije Zelenog foruma. Ove mailing liste koriste se na dnevnoj razini.

- **Podržavamo rad Platforme 112.**

Za informiranje vezano uz razvoj i djelovanje civilnoga društva, zajednička zagovaranja te komunikaciju s udrugama članicama Platforme 112 koristimo zajedničku mailing listu.

Međunarodna razina

- **EEB iz Bruxellesa, članica smo ove mreže od 2006. godine**

U prosincu 2014. predstavnica Udruge Sunce, Ivana Grubišić sudjelovala je na Skupštini EEB- a u Bruxellesu i konferenciji povodom 40 godina EEB-a.

- **CEEweb iz Mađarske, članica smo ove mreže od 2006. godine**

Mreža nam je pružala savjete prilikom izrade shadow liste za mrežu Natura 2000 za Hrvatsku

- **AdriaPAN iz Italije, od 2009. godine**

- MedPAN iz Francuske, članica smo ove mreže od 2009. godine

- SEAS AT RISK

U 2014. zbog zajedničkih interesa, jačanja utjecaja u zagovaranju za zaštitu i očuvanje mora prijavili smo se za učlanjenje u mrežu SEAS AT RISK.

S brojnim međunarodnim organizacijama iz područja zaštite prirode i okoliša surađivali smo kroz formalno partnerstvo u prijavljivanju i provedbi zajedničkih projekata, zatim kroz e-mail komunikaciju u svrhu prijenosa informacija te kroz razmjenu znanja i iskustva bilo kao predavači ili kao sudionici radionica, treninga, konferencija, seminara i sličnih događanja u Hrvatskoj i inozemstvu.

U 2014. surađivali smo i s **WWF, IUCN, Greenpeace, PAP/RAC, RAC/SPA, Die Deutsche Gesellschaft für Umwelterziehung** i drugima.

7. VIDLJIVOST I ODNOSI S JAVNOŠĆU

Iako zbog velikog broja projektnih aktivnosti tijekom 2014. godine nije dovršena komunikacijska strategija Udruge Sunce, evidentno je poboljšanje u odnosima s javnošću i povećanje vidljivosti.

Naime, ukupan broj evidentiranih objava medijima kroz čitavu 2014. godinu bio je 217, dok je u 2013. bio 71. Dio objava odnosi se na krugove u Posidoniji (80) koji su zamijećeni tijekom terenskih istraživanja Udruge Sunce kraj Dugog otoka, a za čije postojanje nije postojalo relevantno objašnjenje te smo ovo pitanje aktualizirali u medijima. Ipak, kada se i ove objave izuzmu preostaje 137 objava što je **povećanje za gotovo 100%** budući je u prethodnoj godini evidentirano 71 pojavljivanje u medijima.

Od 222 evidentiranih objava u medijima 38 se odnosilo na TV postaje, od čega 14 na HTV, 1 na NOVA TV, 1 24 sata TV, 2 na slovenskim televizijama, 1 na srpskoj televiziji te ostala na lokalnim TV postajama te ostala pojavljivanja. Na radio postajama zabilježeno je 33 pojavljivanja kao i u novinama, dok je broj pojavljivanja na različitim portalima iznosio 118.

Slika 19. Krugovi u posidoniji otkriveni na terenima monitoringa posidonije uz obalu Dugog otoka

Ukupno smo imali 73 objave na Internetskoj stranici Udruge (u odnosu na 55 objava u 2013., broj objava se povećao za 32,7%). Također broj korisnika Internetske stranice Udruge Sunce u 2014. godini bio je 19496 te je ukupno bilo 60084 posjeta stranici (u odnosu na 14000 u 2013.)

Izrađeni su komunikacijski materijali; promotivni letak, posjetnice za zaposlenike, kišobrani, majice za potrebe javnog događanja „Splitske biciklijade“ i rokvnici.

8. IZNALAZENJE SREDSTAVA

Tijekom 2014. godine smo na različite natječaje prijavili 12 projekata od čega 8 kao nositelji te 4 kao partneri. 2 projekta na kojima smo sudjelovali kao partneri nisu odobrena, a 2 su još uvijek u postupku procijene. Od 8 projekata koje smo prijavili kao nositelji 4 su odobrena, 3 nisu odobrena, a jedan je još uvijek u postupku procijene. U totalu od 12 prijavljenih projekata, 4 projekta su odobrena, a 3 su još u postupku procijene.

Vezano uz natječaje EU Udruga Sunce prijavljuje se na gotovo sve Hrvatskoj i Udruzi Sunce dostupne natječaje Europske unije, a čiji se ciljevi poklapaju sa ciljevima Udruge Sunce, a kako bi osigurali financiranje, rad i djelovanje Udruge.

Tako smo se tijekom 2014. godine prijavili na sljedeće natječaje:

Projekt Green Good Governance (aka 'Triple G'), Civil Society Organisations - Internal Control Mechanism for Safeguarding the EU Standards Grant Application Form IPA 2012; Building Local Partnerships for Open Governance and Fight against Corruption in Responsible Management of Natural Resources; nositelj projekta GONG, Udruga Sunce jedan od partnera, projekt je odobren u fazi koncept nota, trenutno je u postupku priprema cjelokupnog projektnog prijedloga.

Projekt Responsible for Nature; Civil Society Organisations - Internal Control Mechanism for Safeguarding the EU Standards Grant Application Form IPA 2012; Building Local Partnerships for Open Governance and Fight against Corruption in Responsible Management of Natural Resources; nositelj projekta je Udruga Sunce. Projekt je odobren u fazi koncept nota, trenutno je u postupku priprema cjelokupnog projektnog prijedloga.

Za provedbu tijekom 2014. odobreni su nam sljedeći projekt:

- Zajedno za prirodu i okoliš / Together for the Nature and Environment (opisan u poglavlju 2.2.)
- Partnerstvo za održivo korištenje zaštićenih dijelova prirode u Dalmaciji- Priroda Dalmacije/ Partnerships for Sustainable Use of Protected Nature in Dalmatia - *Dalmatian Nature*"; (opisan u poglavlju 2.1.)
- Projekt "Partnerstvo za okoliš: Razvoj kapaciteta u zaštiti okoliša javnog i civilnog sektora u Hrvatskoj kroz primjenu servisa Zelenog telefona" / „Partnerships for Environment: Developing Public and Civil Environment Protection Capacities in Croatia through practise of Green Phone Service, odobren krajem 2014., međutim aktivnosti su započele sa 01.01.2015. i traju do 31.12.2017. Projekt je odobren u okviru programa IPA 2011, Reinforcing support of CSOs in Enhancing Transparency and Good Governanace In Croatian Public Administration, Udruga Sunce je jedan od partnera na projektu, nositelj projekta je Eko PAN iz Karlovca. Ukupan proračun

projekta je 225.667,28 EUR, EU sufinancira projekt s iznosom od 90% dok su sredstva odobrena za Udrugu Sunce 23.800,00 EUR.

Udruga je još uvijek u procesu razvoja i postizanja samoodrživosti. I tijekom 2014. godine od iznimnog značaja bile su usluge koje smo pružali, a koje su nam omogućile daljnji uspješan rad i djelovanje. Ukupno smo se na različite natječaje i pozive prijavili sa 10 usluga od čega je odobreno 7 usluga dok 3 usluge nisu odobrene. Usluge se odnose na intelektualne usluge poput izrade planova upravljanja i stručnih studija, provedbu istraživanja te organizaciju javnih događanja i provedbu edukacije. Ukupan prihod kroz ove usluge u 2014. godini iznosio je 602.510,00 kn. Donosimo kratak pregled aktivnosti putem kojih ostvarujemo samofinanciranje.

1. Zeleni izleti- radionice u prirodi pod edukativnim vodstvom Udruge Sunce

Zeleni izleti educiraju učenike u prirodi, o prirodi i njenim ekosustavima, omogućavaju učenicima razumijevanje prirode i povezivanje s prirodom, služe za stjecanje znanja o vrijednostima ekosustava, upoznaju učenike s principima ekološki odgovornog ponašanja i potiču ih na njihovo prakticiranje u svakodnevnom životu doprinoseći na taj način odgoju i obrazovanju za održivi razvoj.

Slika 20. Zeleni izlet – Ekosustav rijeka i krš – slap Krčić

Izleti su se tijekom 2014. godine održavali u partnerstvu s turističkom agencijom Vagari d.o.o. iz Splita. Provedba Zelenih izleta započela je u školskoj godini 2012./2013., potom u 2013./2014. te 2014./2015., pri čemu se najveći broj Zelenih izleta održava u proljeće. Još uvijek nije ostvarena prodaja sukladno poslovnom planu, a koji predviđa neovisnost Zelenih izleta kao samostalnog društvenog poduzetništva Udruge. Ipak dosadašnji rezultati ukazuju na kontinuirani porast interesa za Zelene izlete. Trenutno Zeleni izleti predstavljaju samofinancirajuću aktivnost Udruge s

tendencijom da se razviju u društveno poduzetništvo Udruge, te se dio aktivnosti Zelenih izleta sufinancira sredstvima iz projekta, a promotivne aktivnosti i kroz Institucionalnu podršku. Ukupni prihod od Zelenih izleta u 2014. godini iznosio je 10.148,80 kn bez pdv (isključivo naplaćeno od korisnika, škole i turističke agencije).

2. Izrada planova upravljanja i stručnih studija

Prethodno ostvareni rezultati, dobra suradnja i stečeno povjerenje kod relevantnih institucija i organizacija prilikom izrade planova upravljanja te kartiranja i monitoringa bioraznolikosti podmorja rezultirali su interesom drugih institucija za angažiranje Udruge u provedbi ovih i sličnih usluga Udruge. Stečena iskustva u pružanju usluga, prikupljene reference i prepoznatljivost Udruge kao odgovorne i stručne; odvajanje dijela radnog vremena za sudjelovanje na natječajima za usluge doveli su do financijskih značajnih usluga poput usluge „Volonterski programi u parkovima Hrvatske“ i usluge „Pružanja tehničke pomoći u procjeni morskog otpada u Jadranu i postavljanju prioriteta za buduće aktivnosti rješavanja problema“ (ove kao i ostale usluge vezane uz izradu planova upravljanja i stručne studije opisane su u poglavlju 2.1).

3. Organizacija javnih događanja i edukacija.

U suradnji s komunalnim poduzećem Čistoća d.o.o. Split, Udruga Sunce unatrag nekoliko godina organizira obilježavanje Dana planeta Zemlje, a koje je posvećeno tematici otpada te je ova usluga provedena i u 2014. godini (usluga opisana u poglavlju 2.3.). Iskustvo u edukaciji i informiranju šire javnosti te ciljanih skupina, osobito djece prepoznato je i od ostalih relevantnih institucija u našem području rada te smo u 2014. godini za potrebe NP Mljet organizirali obilježavanja Međunarodnog dana bioraznolikosti i Europskog dana parkova (usluga opisana u poglavlju 2.3). Prihod od organizacija javnih događanja iznosio je 49.949,18 kn bez pdv.

4. Članarine

Iz odgovora na prethodna pitanja vidljiv je porast broja novih članova u 2014. godini, a prihod od članarina iznosio je 3.650,00 kn. Ipak prihod od članarina je manji zbog smanjenja iznosa za članarinu u 2014. godini povodom 15 godina Sunca. Naime, prihod od članarina je u 2013. godini iznosio 5.800,00 kn, dok je 2012. bio 4.470,00 kn.

9. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

U **Tablici 1.** prikazan je popis projekata koji su se provodili tijekom 2014. godine, donatori, razdoblje provedbe te iznos sredstava koji se odnosio na 2014. Važno je napomenuti kako je ovisno o pojedinom projektu iznos sredstava prikazan na način da se procjeni iznos koji se odnosi na 2014. u odnosu na cjelokupno razdoblje, ili je prikazan iznos koji je izviješten ukoliko je krajem 2014. godine po pojedinačnom projektu postojala obveza za podnošenje izvješća.

Tablica 1. Popis projekata koji su se provodili u 2014. godini

PROJEKT	GLAVNI NOSITELJ	GLAVNI DONATOR	RAZDOBLJE PROVEDBE	IZNOS SREDSTAVA za 2014. godinu u odnosu na cjelokupno razdoblje (ovisno o projektu - izviješteno/odobreno ili procjena u odnosu na cjelokupno razdoblje trajanja projekta)
SEA-Med Project - Field Project in Croatia - <i>Develop a sustainable tourism management plan for Lastovo Islands and Telašćica Nature Parks in Croatia</i>	Udruga Sunce	MAVA fondacija	01. ožujka 2014. – 28. veljače 2017.	Ukupna vrijednost projekta: 323.999,95 Euro (2.462.400,00 kn). Za 2014. 51.832,00 Euro (393.923,20 kn) izviješteno do 31.12.2014.

Partnerstvo za održivo korištenje zaštićenih dijelova prirode u Dalmaciji- Priroda Dalmacije	Udruga Sunce	EU	17. rujna 2014. do 17. ožujka 2016.	Ukupna vrijednost projekta 138.888,00 EUR, a EU sufinancira projekt s 124.860,31 EUR. Za 2014. izviješteno 16.695,71 Euro (127.538,51 kn) do 17.12.2014.
Zajedno za prirodu i okoliš/Together for the Nature and Environment	Udruga Sunce	EU / Vladin ured za udruge	10.12.2013.-10.12.2015.	Ukupna vrijednost projekta za Udrugu Sunce: 354.175,20; izviješteno cca 32.311,17 Euro (246.682,30 kn) do 09.12.2014. za razdoblje od 10.12.2013. do 09.12.2014.
Zeleni telefon	Udruga Sunce	Grad Split	01.01.2014.-31.12.2014	Ukupna vrijednost donacije: 10.000,00 kn, uplaćeno 2015. godine za aktivnosti u 2014.
Sudjeluj u održivom razvoju	Udruga Sunce	Deutschen Bundesstiftung Umwelt (DBU)	svibanj 2013.- travanj 2015.;	26.580,89 Euro (202.014,76 kn) izviješteno za 2014. godinu
Sudjeluj u održivom razvoju-odgovorno stvaraj i postupaj s otpadom	Udruga Sunce	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	kolovoz 2014. do kraja rujna 2015. godine	Proračun projekta: 215.796,98 kn od čega FZOEU sufinancira 86.320,00 kn što čini 40% iznosa projekta, 54.045,86 kn

				izvijesteno za 2014.
Sudjeluj u održivom razvoju	Udruga Sunce	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	01.09.2013.-25.08.2014. (školska godina 2013./2014.)	Ukupna vrijednost projekta 35.000,00 kn, troškovi za 2014: 20.935,00 kn
Sudjeluj u održivom razvoju	Udruga Sunce	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	01.09.2014.-25.08.2015. (školska godina 2014./2015.)	Ukupna vrijednost projekta 50.000,00 kn, procjena troškova za 2014: 16.666,67 kn
Institucionalna podrška stabilizaciji i razvoju Udruge Sunce	Udruga Sunce	Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva	01.01.2014. do 31.12.2014.	Ukupna izviještena i opravdana vrijednost za 2014.: 323.947,39 kn

U **Tablici 2.** prikazan je popis usluga koje su se provodile tijekom 2014. godine, naručitelji, razdoblje provedbe te iznos sredstava koji se odnosio na 2014. Važno je napomenuti kako je ovisno o pojedinoj usluzi iznos sredstava prikazan na način da se procjeni iznos koji se odnosi na 2014. u odnosu na cjelokupno razdoblje, ili je prikazan iznos koji je uplaćen tijekom 2014. godine po pojedinoj usluzi.

Tablica 2. Popis usluga koje su se provodile u 2014. godini

USLUGA	NARUČITELJ	IZVOR SREDSTAVA	RAZDOBLJE PROVEDBE	UKUPAN PRORAČUN I IZNOS SREDSTAVA za 2014. godinu prema uplati
Volonterski programi u parkovima Hrvatske	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode	Svjetska banka, u okviru „Projekta integracije u EU Natura 2000 – NIP	31. ožujka 2014.-30. rujna 2015.	Ukupan proračun usluge: 559,350.00 kn + PDV; uplaćeno za 2014: 195.772,50 kn.
Biološko istraživanje-inventarizacija i kartiranje vrsta i staništa u sklopu projekta MedMPAnet (Unije, Srakane, Susak)	Javna ustanove Priroda	Javna ustanove Priroda	ožujak 2013.-ožujak 2014. godine	Ukupan proračun: 65.000,00 kn; uplaćeno za 2014. 16.000,00 kn.
Biološko istraživanje-inventarizacija i kartiranje vrsta i staništa u sklopu projekta MedMPAnet (posebni rezervat Prvić i Grgurov kanal)	Javna ustanove Priroda	Javna ustanove Priroda	ožujak 2013.-ožujak 2014. godine.	Ukupan proračun: 124.300,00; uplaćeno za 2014. 32.000,00 kn.
Monitoring morske cvjetnice „ <i>Posidonia oceanica</i> “ na području Parka prirode Telašćica	Javna ustanova Park prirode Telašćica.	Javna ustanova Park prirode Telašćica.	10. svibnja 2014. - 31. prosinca 2014.	Ukupan proračun: 40.743,00 kn (bez pdv), uplaćeno za 2014: 40.743,00 kn

Usluga bioloških istraživanja stanja očuvanosti naselja posidonije i koraligena u okviru MedMPAnet projekta za potrebe Javne ustanove Priroda.	Javna ustanova Priroda		lipanj-srpanj 2014.	Vrijednost usluge iznosi 22.000,00 kn + PDV, uplaćeno za 2014.: 22.000,00 kn.
Plan jačanja kapaciteta za sektor zaštite prirode Republike Hrvatske	PROPARK	Projekt "Capacity Building Plans for Efficient Protected Area Management in Eastern Europe"	02.svibnja 2014. - 31. kolovoza 2015	Ukupan proračun:136.284,68 kn (18.000,00 EUR bez PDV-a); uplaćeno za 2014: 15.500,00 EUR (117.356,25 kn)
Identifikacija ključnih aktivnosti i prijedlog zonacije za razvoj dugoročne učinkovitosti upravljanja Nacionalnim parkom Mljet	Javna ustanova Nacionalni park Mljet	Javna ustanova Nacionalni park Mljet	lipanj 2013. - siječanj 2014.	Ukupan proračun: 65.000,00 kn; za 2014.: 8.125,00 kn
Izrada nacрта Plana upravljanja Nacionalnim parkom "Mljet"	Javna ustanova Nacionalni park Mljet	Javna ustanova Nacionalni park Mljet	23. lipnja 2014. - 31. prosinca 2014	Ukupan proračun: 52.000,00 kn bez PDV-a; uplaćeno za 2014: 20.800,00 kn
Pružanje tehničke pomoći u procjeni morskog otpada u Jadranu i postavljanju prioriteta za buduće aktivnosti rješavanja problema	Institut za oceanografiju i ribarstvo	Projekt IPA Adriatic CBC programa 2007 – 2013 pod nazivom "Sustav upravljanja morskim otpadom u Jadranskoj regiji"	15. rujna 2014.- 28. veljače 2016.	Ukupan proračun: 400.000,00 kn bez pdv; uplaćeno za 2014.: 80.000,00 kn
Obilježavanje Dana planeta Zemlje 2014. godine	Udruga Sunce	Čistoća d.o.o. Split	10.04.2012.- 20.05.2012.	Ukupan proračun za 2014. 23.860,00 kn, uplaćeno.

Obilježavanja Međunarodnog dana bioraznolikosti i Europskog dana parkova	Javna ustanova Nacionalni park Mljet	Javna ustanova Nacionalni park Mljet	Travanj-svibanj 2014	Ukupan proračun za 2014: 22.889,18 kn + pdv, uplaćeno.
Zeleni izleti	Škole	Škole/učenici	Tijekom 2014	10.148,80 kn, uplaćeno.

Tablica 3. Prihodi i rashodi

Ostvareni prihod Udruge u 2014. godini	2.142.342,00 kn
Od toga ostvareno iz:	
Stranih izvora (inozemnih vlada i međunarodnih organizacija)	1.113.150,00 kn
Proračuna, državni	35.935,00 kn
Proračuna, lokalni	0,00
proračuna Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva ili drugih javnih zaklada i institucija	348.980,00 kn
Vlastiti prihodi ostvareni obavljanjem dopuštenih djelatnosti	602.510,00 kn
Članarine	3.650,00 kn
Donacije građana/građanki RH	950,00 kn
Ostalo (prihodi od prodaje, refundacija i sl.)	37.167,00 kn
Ukupno ostvareni rashodi Udruge u 2014. godini	
Od toga utrošeno za:	1.894.282,00 kn
Plaće, naknade i doprinosi za zaposlenike	933.747,00 kn
Naknade zaposlenicima za pokrivanje troškove službenih putovanja, radionica, seminara	119.828,00 kn
Naknada konzultantima i suradnicima (strani i domaći) i osobama izvan radnog odnosa (naknada, autorski i ugovori o djelu + putni troškovi)	183.016,00 kn
Troškovi terena za volontere	0,00 kn
Rashodi za usluge (zakupnina, telefon, održavanje i sl.)	162.667,00 kn
Materijalni troškovi	63.533,00 kn
Intelektualne i osobne usluge (ugovori, knjigovodstveni servis, student servis i dr.)	99.492,00 kn
Ostali rashodi (članarine, donacije, bankarske usluge, amortizacija i dr.)	331.999,00 kn